

emot den tull, som Wi, med anledning af 8 §. i Sjötulls-taxan för utgående varor, finne lämpeligt att bestämma, och ägaren såmedelst komma i tillfälle, att af den i annat fall ofruktbara skogen draga en emot värdet svarande förmon.

Denna underdåniga ansökning hafve Wi, sedan J med underdånigt utlåtande inkommit, Oss föredragas låtit, och uppå de uti den underdåniga ansökningen anförde skäl, samt med afseende å Hans Danska Majests, genom Dess hos Oss accrediterade Minister framställde önskan, att ved för Danska Porcellains-fabrikens behof måtte från Sverige få utföras *), i nåder tillåtit ägaren af Säby säteri, att under loppet af Tio år få af den samma säteri tillhörande skog exportera Tjugu Tusende famnar ved, eller årligen Två Tusende famnar, så att hvad derutöfver det ena året exporteras, skall afräknas på de öfriga åren; och bör tills vidare och intilldess annorlunda derom i nåder förordnas för denna export erläggas en Tull-afgift af Fem procent utaf det för inkommande ved faststälde Tullvärde. Hvilket Wi velat Eder till svar härmed i nåder tillkännagifva och befalle Eder &c. Stockholms Slott den 8 December 1820.

CARL JOHAN.

C. B. HEGARDE.

Till Kammar- och Commerce-Collegierne, angående tillåtelse för Presidenten Friherre S. Löfvenskiöld, att exportera ved.

Likheten med Höga Originalen, intygar

A. HULTHIN.

Kongl. Com. Coll. Auctuarie

*) Det är icke uplyst, huruvida bemälte Minister förklarar endast Säby-ved vara användbar vid tillverkning af Danskt porcellaine.

Då en anmärknings-författare, i N:o 30 af Stockholms Posten för d. 6 nästl. Febr., oinskränkt gillat det, som, i recensionen öfver 2:dra häftet af *Fragmenter, rörande lagstiftning, Stats-förvaltning m. m.*, i Stockholms Courier, för d. 15 föregående Januari, blifvit infördt, om förderligheten af den högst öfverflödiga mängden af tull-embetsmän i Sverige emot i Norrige, m. fl. länder; har denna anmärkare slutat med det afgörande yttrande: "att någon partiel förändring vid tullverket ingalunda kan komma i fråga förr, än ministrar för de särskilda hufvudgrenarna af styrelsen blifvit tillsatta.

Det rätta är utan allt tvifvel, — såsom ock anmärknings-författaren medgifvit, — att indraga hela General-Tull-Styrelsen. Men om ock en sådan särskild tullstyrelse (hvilken dock borde genast sättas på en vida verksammare fot) bibehålles, tills man hunnit införa en ministeriel Styrelse, i stället för den collegiala; hindrar detta alldeles icke, att ju nuvarande särskilda tullstyrelse, med de dertill hörande tjenstemän, kunde efter hand minskas, ifrån 52 till 12 högst 16 personer, hvarmed början genast kunde och borde göras: — att det, under denna styrelse lydande, så kallade öfverdirectörs-embete, hvilket icke är annat än ett Embete för *onskrifvande* och *afsändande* af samma styrelses ordres m. m., kunde och borde genast indragas: — att de 69 öfver-officeranter, hörande till tullrätten, tullkammaren och bevakningen i Stockholm, äfven som de i Götheborg, hvilka, sedan 1815 års Riksdag, då anmärkning gjordes emot deras mängd, blifvit minskade ifrån 36 till 27, kunde och borde ytterligare anseeligt minskas, o. s. v. Verkställbarheten häraf kan ej bestridas, när man vet, att i Norri-

ge, der ut- och införsel-tillåtelse för alla slags varor, samt måttliga tullavgifter lemnas åt handeln en friare gång, hvarigenom följaktligen tull-ärendernas relativa mängd betydligt ökas, och der tillika inrikes consumtions-avgift, som, Gudi lof, blifvit afskaffad i Sverige, än mer ökar göromålen, alla dessa ärenden likväl skötas, i Christiania, i Drammen och i Trondhiem t. ex. af endast 2 öfver-officianter vid hvardera distrikts-tullkammaren, och vid Bergens tullkammare af blott 3 sådana.

Vid indragningen kunde de öfverflödiga tull-embetsmännen användas i nyttiga yrken, och de oundgängligas löner ökas så, att de mindre frestades att snika från staten, preja enskilda och försumma tjänsterna. De trafikerandes tid skulle då ansenligt sparas, hvilken nu borttages genom alla de onyttiga formaliteter, om äro en oundviklig följd af de många öfverflödiga särskilda inspectionerna, tullkamrarne, Contor och Canzlien; — och både folket i allmänhet och stats-kassan i synnerhet kunde betydligt vinna, äfven i många andra viktiga hänseenden, så väl moraliska, som stats-ekonomiska.

Man måste verka det goda, medan dagen är; ty hvarje dödlig blir snart öfverraskad af den mörka natten, då ingen kan verka. En ädel, uplyst Finans-Minister, som alltid visat sin tro med sina gerningar, har ock derföre yrkat den ytterst viktiga lära, att *Tout homme d'état doit se proposer de ne différer jamais la réforme d'un abus, dans l'attente incertaine d'une révolution plus oomplette.*

Maktspråket åter, att ingen ting kan göras lörr än hela Styrelseverket omskapas, har ej blott det felet att vara maktspråk, utan äfven det att rakt strida emot Rikets Ständers mer än en gång framställda underdåniga önskan; och säkert skall makt-

språkets författare icke påstå, att Ständernas rätt för nära trädes genom en förändring, då den ej trädes för nära genom vägradt afseende på deras underdåniga önskan för denna förändring.

Om jern-export, jernpris och curs för de sista decennierna.

Numera är man i tillfälle att kunna meddela en öfersigt öfver utskieppningen af koppar och jern från samtliga rikets Metall-vågar till utrikes ort under ett smides år, från och med November månad 1819, till och med October sisl. år.

	Koppar			Jern		
Stockholm	4,056.	16.	12.	213,532	19.	9.
Götheborg	56.	10.	—	105,544	16.	15.
Gefle				16,921.	5.	3.
Westervik.				5,784.	—	—
Norrköping	802.			2,667.		
Calmar				1,858.		
Malmö				762.		
De öfriga Jernvågarna, Uddevalla, Strömstad, Carlshamn, Ystad, Hernösand, Landskrona.						
tillsamman	7.	12.	13.	315.	12.	4.

Summa 4,922. 19. 5. 347,385. 13. 11

Det torde vara vara interessant att åga en öfersigt öfver jern-exporten, priserna och cursen, under några föregående år, för att kunna anställa jemnförelse. Hvad exporten vidkommer, äro vi icke i tillfälle att för det närvarande gå längre tillbaka än till år 1802; priser och curs kunna vi deremot meddela från 1777, från hvilket

		<i>Export Medelpriser</i>		<i>Medelcurs</i>			
				på Hamburg.			
år till 1802	priserne dock äro tagna efter				1811	320,340	7. 4. - 110 $\frac{1}{2}$
	Westerås läns markegång, men sedermera				1812	273,472	7. 4. - 87 $\frac{1}{2}$
	efter medelpriset på Stockholms Börs,				1813	343,861	7. 28. - 91 $\frac{1}{2}$
					1814	382,379	9. 8. - 95 $\frac{1}{2}$
					1815	507,597	11. 8. - (**)
1777		5. -	-	45 $\frac{1}{3}$	1816	349,172	16. 24. - 120
1778		4. 44.	8.	45 $\frac{1}{2}$	1817	326,744	17. 12. - 112 (***)
1779		4. 44.	8.	45 $\frac{1}{2}$	1818	397,702	17. - - 110
1780		4. 39.	-	46 $\frac{1}{6}$	1819	346,245	18. - - 122 $\frac{1}{2}$
1781	Utskeppningsbeloppet kan icke detaljeradt uppgifvas för hvardera af dessa år; men medelbeloppet från och med 1781, till och med 1800, var 396,433 Skeppund.	4. 38.	6.	45 $\frac{1}{2}$	1820	347,385	20. 24. - 131 $\frac{1}{6}$
1782		4. 30.	-	45 $\frac{5}{2}$			
1783		4. 32.	-	47			
1784		4. 32.	-	51			
1785		4. 40.	-	50			
1786		4. 40.	-	47 $\frac{1}{2}$			
1787		4. 44.	-	46 $\frac{7}{2}$			
1788		5. -	-	46 $\frac{5}{2}$			
1789		5. 16.	-	52 $\frac{1}{2}$			
1790		6. -	-	55			
1791		6. -	-	51 $\frac{1}{3}$			
1792		6. -	-	50 $\frac{1}{2}$			
1793		6. 8.	-	54 $\frac{1}{3}$			
1794		6. 8.	-	52 $\frac{1}{3}$			
1795		6. 8.	-	47 $\frac{1}{3}$			
1796		6. 32.	-	48			
1797		7. 24.	-	52			
1798		8. 32.	-	54			
1799		9. -	-	53			
1800		9. -	-	52			
1801	S#	9. -	-	52 $\frac{1}{3}$			
1802	519,829	9. 16.	-	51 $\frac{1}{6}$			
1803	425,768	8. 40.	-	50 $\frac{1}{2}$			
1804	354,876	9. 44.	-	51 $\frac{1}{4}$			
1805	403,681	9. 24.	-	50 $\frac{3}{8}$			
1806	336,508	9. 8.	-	53 $\frac{3}{8}$			
1807	310,614	8. 32.	-	55 $\frac{3}{8}$			
1808	195,053 *)	6. 20.	-	53 $\frac{1}{2}$			
1809	273,335	6. 4.	-	59			
1810	264,672	6. 8.	-	78 $\frac{5}{8}$			

Att af dessa facta draga interessanta resultat, i afseende på jernets, Sveriges förnämsta exportvaras, verkliga priser under de olika epokerna m. m., är så lätt, att man icke deruti bör förekomma läsaren.

**) För detta år har man icke kunnat få uppgift på cursen,

***) Denna curs är icke med den precision uträknad, som de öfrige.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Portugal. Konungen har från Rio Janeiro d. 27 Oct. aflåtit följande skrifvelse till Portugals gamla regering (Governadores):

Vänner! Jag Konungen tillbjuder Eder, dem jag älskar och värderar, min hälsning. Edra depecher af d. 2 och 10 Sept., samt afskrift af det beslut, J fattat om sammankallande af rikets Cortes, hafva mig tillhanda kommit. Detta beslut kan jag blott anse såsom oordentligt, då detta från Konungamakten oskiljaktiga prerogatif endast omedelbart från mig kan utgå, och den af Eder anförda grund, att det vore folkets enhälliga önskan, icke är tillräcklig till dess rättfärdigande. Ty Municipaliteterna i riket hade icke i vederbörlig yäg meddelat Eder den, för att komma till min kunskap; utan önsknigen hade blott bland några uproriska personer blifvit yttrad, hvilka, åstundande att genom brottsliga handlingar taga magten i sina händer, förledt några af mina trupper, som oförsigtigtvis tagit några missbruk i styrelsen för fel, dem man borde tillskrifva rikets författning. Den farhåga, man utspridt för monarkiens fall, kunde lika litet gifva någon grund dertill, då man påminde sig, huru ofta hon blifvit ryekt ur hän-

*) Denna summa, churu tagen ur en officiell uppgift till Kongl. Maj:t, är icke fullt säker, emedan uppgiften måste ske något tidigt.

derna på usurpatorer och främlingar och, genom den Portugisiska troheten, återgifven åt den dynasti, som skapat henne. Då jag dock önskar att gå in på hvad som alltid varit mitt ögnamärke, Portugisiska monarkiens väl och mina trogna undersåtars lycka i dess vidsträckta områden; och då jag erkänner, att äfven det bästa styrelsesystem med tiden tar förbättringar, och att Cortes kunna göra mig viktiga förslag; vill jag, på det dessa förslag icke på ofvannämnde olagliga väg blifva för mig framställda, auctorisera dem att, enligt det af Konungarne mina företrädare gillade de fordn Cortes's beslutningsätt, underställa mig de förbättringar, ändringar eller beslut, dem de kunna finna bidragande till Portugisiska monarkiens ära och välfärd. I skolen oförtöfvadt tillställa mig dem, på det Jag, i hemlighet med Monarkiens bruk och grundlagar, må kunna meddela Cortes's förslag laglig kraft genom min Konungsliga sanction. Derjenite kunnen I försäkra mina trogna undersåter i Konungarikena Portugal och Algarbien, att, om dessa arbeten slutas på ett med mina faderliga afsigter och den mig lagligen tillkommande värdighet öfverensstämmande sätt, jag sjelf personligen eller ock en af mina söner eller afkomlingar skall komma att i Europa regera dem, likasom en skall kvarstadna i Brasilien, till consolidering, förenande och ömsesidig fördel för det förenta Konungariket, som såmedelst gemensamt skall ökas och försvaras. Och alldenstund jag vill gifva bevis af min långmodighet och medfödda mildhet, updrager Jag åt Eder att, i mitt namn, bevilja amnesti åt alla mina undersåter, som, glömmande sina heligaste pligter, gifvit anledning till det i Porto och andra derifrån smittade orter yppade upror eller deri tagit del; välförståendes, att denna amnesti skall sträcka sig endast till dem, som draga sig från de i resning varande civil- och militär-corpser och blifva de af mig förordnade auctoriteter och regeringen undergifna. Äfven befaller Jag Eder att låta trycka detta mitt Konungsliga bref, på det livar och en må få kunskap derom, äfven som att låta det alla municipaliteter och domstolar tillställa."

Skattkammaren i Brasilien har gjort fördelaktiga anbud, för att få klingande mynt insändt; men svaren från Maranham, Bahia, Pernambuco och Seara hafva blifvit mindre gynnande.

De för politiska tänkesätt till Frankrike flyktade Portugisiska officerare (svarande mot de Spanska Afrancesados) anställas åter i tjenst i sin fordn grad.

I Portugal hafva allt från årets början herskat gruffliga stormar och regn, värre än man någon

sin erinrar sig. Strömarne hafva svällt (på ett ställe 104 fot), byar bortflutit, människor förgåtts i mängd. Ett berg skall hafva spruckit och en ofantlig massa af vatten, sand och rök utbrutit. Skadan är oberäknelig.

Spanien. Från Madrid skrifves af d. 26 Jan., att man der njuter det fullkomligaste lugn, och att den numera rättfärdigade ministerens kraftfulla gång, slutet på processen i Burgos, (deri utslaget stränghet imedlertid af mången ogillas) jemte andra starka åtgärder, gjort, att statspapperen dagligen stiga (Äfven på utrikes orter stiga de Spanska fonderna med en undransvärd hastighet). Utrikes Ministren har förvärfvat den största popularitet. Emot Finance-Ministren är väl tänkesättet något obehäget; men detta är ingen ting ovanligt på han post. För öfrigt komma från några ställen föreställningar mot ministrarna, såsom de der uppehålla rättvisans gång mot conspiranter; från andra ställen deremot petitioner till Ministrarnas fördel.

Missnöjda fryta icke ännu i landsorterna. Den öfverdådige Abuelos band består af blott 30 man, och trupper äro utsände mot honom. Två af bandet, hvilka förde bndkaffar, hafva blifvit gripna. Xefe Politico i Burgos har der i provinsen låtit stänga 17 kloster, såsom tillhåll för upproriska. I Zamora har milicen skingrat ett anticonstitutionelt uplopp, hvarvid 11 uproriska och två hufvudmän grepos, med vapen i hand. Den, tillika med 21 andra (militärer, prester och bönder) tillfångatagne och till Coruña afförde "Presidenten för Apostoliska Juntan och Öfverbefälhafvaren för trons armée," D. Man. de Castro, som antagit titel af Barou de Santi Joannis, nekar att gifva några uplysningar inför domstolen; men hvad han i förtroende yppat, skall sprida mycket ljus öfver de anticonstitutionella stämplingarna.

Den 16 Januarii ankommo till Madrid 2 Courrierer med depecher från Tyskland, dem de hade ordres att i Konungens egna händer öfverlemnna.

Grefve Torreno, som vistas i Paris hade af Spanska gesandten derstädes blifvit presenterad för Konungen af Frankrike. Detta berättas på följande sätt: Hans Maj:t mottog denne berömda medlem af Cortes med sin vanliga vänlighet. Begge blefvo derefter införde hos en Prins, men på ett helt annat sätt mottagne. Hans Kongl. Höghet visade dem köld; och under det de vände sig åt sidan framkastade han den anmärkningen: "att Vicomte de Chateaubriand vore utnämnd till sändebud i Berlin; att han vore en man af talent, som

icke tillhörde något revolutionärt parti." Universal anmärker härvid: etiketten har mycket förändrat sig, sedan constitutionella Regeringar blifvit införde. Dessa söka nemligen vänskapliga förhållanden och förbund med Monorkerne och deras kabinetter, föga bekymrade, hvad de "collateralä" hafven derom tänka. Det synes, som ordet "revolutionär" skulle blifva modernt; men då måste man taga sig till vara, att icke öknamurt blir ett förenings-tecken, såsom det skedde i Holland med Tiggare-orden, i Frankrike med Sansculotterne och i Spanien med Empecinados (de beckiga). Ordet revolutionair skall, såsom andra dylika ord, ändra betydelse, allt efter der det brukas; det har en helt annan betydelse i Pavillon Marsan, än i förstaden St. Antoine. Grefve Torreno är representant för en nation, som utsåg honom att försvara dess rättigheter och föreslå reformer, dem han anser nödiga; Spanska nationen lyckönskar sig, att hafva skänkt Grefve Torreno sitt förtroende. Chateaubriand tillhör en nation, hvars rättigheter äro fastställda genom en af Konungen högtidligen gifven, och af nationen antagen charta. Sedan han af Konungen blifvit utnämnd till Stats-Minister, förlorade han detta ämbete, emedan han i en skrift yttrade tänkesätt, som ej öfverensstämde med monarkens. Med ett ord: Torreno vill upprätthålla Spaniens Grundlag och Chateaubriand vill reformera Frankrikes.

Man berättar som säkert, att Madriska Cabinetet befallt sina Ministrar i Wien och Paris hos de dervarande hof protestera mot de allierades förhållande i afsceende på Neapel, och af det förra fordra en bestämd förklaring öfver de förnedranden insinuationer, som i en till Europas Folk nyss utgifven declaration riktas mot Spanska constitutionen. En likadan protest tros också komma att ske hos de öfriga allierade hafven.

Neapel. Den 13 Januarii framlades för Parlamentet Prinsen Regentens anmärkningar vid ändringarne i Grundlagen. Ett Utskott sattes för att skyndsamt utlåta sig, men fick påminnelse, att Parlamentet icke äger å nyo pröfva sina fattade beslut. Dessa anmärkningar, jemte målet rörande de upstudsige deputerade från Palermo, ansöknungen om de på Franska eskadren varande sjukas uptagande i hospitalerne i lufvudstaden m. m., utgjorde ämnet för Parlamentets öfverläggningar de följande dagarna.

General Nunziante har efterträtt General Colletta som öfverbefälhafvare öfver Armeen i Sicilien.

Frankrike. Ännu flera skott och krutex-

plosioner hafva försports, dock, som man tror; utan politisk anledning. Emellertid har Policen förbjudit försäljning af petarder, raketter och annat fyrverkeri hos sådana handlande, hvilka det icke egentligen tillhör. Hvad krutförsäljningen vidkommer, måste Köpmännen föra register öfver alla köparens namn och böningsställen.

Pairerne fortfara allt jemnt att lösgifva anklagade. De liberala i Pairs-Kammaren hade genom Grefve Bastard låtit till Kammarén afgifva sin åsigt af dess behörighet i sammansvärjningsmål, af innehåll: att Konungen kunde till Kammarén remittera alla högförräderimål; men att Kammarén ägde pröfva, om den ville åtaga sig ransakning eller icke. Denna redaction autogs med 88 röster emot 61 och de liberala triumferade; det var dock verkligen ministeren, som vann.

En stor främmande magt skall hafva förklarats sig ganska ogerna se, om i Pastorets rapport öfver Augusti-complotten en af denna magts anhöriga komme att nämnas.

Laibach. Franska tidningar innehålla från Laibach af d. 27 Jan., att Hert. af Gallo, till allas förundran kommit dit, tog del i negotiationerna, behöll utrikes portefeullen och ordentligt hvar dag hade audience hos sin monark. Enligt tyska tidningar hade han d. 31 Jan. inträffat i Laibach och skulle genast afresa, för att till Neapel öfverföra resultatet af de dittills hållna konferencerna. Detta allt till följe af en underhandling med Konungen; hvartill fordrats sju conferencer och hvaraf blifvit resultat, att den i Neapel genom revolution införda statsförfattning sedermera blifvit af den lagliga makten godkänd och frivilligt antagen. Imedlertid fordrade de samlade monarkerna säkerhet; att icke nya katastrofer måtte kunna störa Italiens lugn. — Underrättelser, som kommit till Paris från Hertiginnan af Florida, då hon var i Florenz (hennes ankomst till Laibach är redan känd), skola innehålla, att Konungen, Hennes Gemål, beslutit att, endast i förening med sitt parlament, företaga ändringar i constitutionen, och att, oafbrutet följa den en gång beträdda vägen.

Vid vackert väder ser man Kejsaren af Ryssland och Konungen af Neapel ofta spatsera tillsammans. Efter en af sistnämnde monark afgifven förklaring, berättas det från Wien, skall det hittills valda underhandlingssätt vara något ändradt. Afven tvillas numera, att H. M. kommer till Wien.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 26 Februarii.

Sine ira, studio et metu.

LAGFARENHET.

Konungens Högsta Domstol, det yttersta stödet för medbergares trygghet om person och egendom, är med rätta det första föremålet för sträng offentlig kritik. Grundlagen har sanctionerat dess företrädare i detta afseende framför alla andra samhälls-inrättningar. Opinionsen har en constitutionell representant, ett enkom valdt Ständernas Utskott, för att uttrycka sig öfver Högsta Domstolen. Hvad som felas, är den allmänna kännedom af denna Domstols förfarande, utan hvilken icke en rättvis allmän opinion om densamma, än mindre en representant af en sådan opinion, kan finnas. Utrymmet af ett tidningsblad är tvifvelsutän alltför litet att kunna med något slags fullständighet uptaga, hvad som i denna väg förtjente att med allmän upmärksamhet följas, såsom tjenande att documentera de personers kallelse, hvilka äro i utöfning af denna fruktansvärda makt öfver lif, ära och egendom, den högsta Domaremakten. En åt detta ämne särskildt egnad tidskrift skulle kunna blifva lika rikt fournerad, som den borde vara af högt intresse för den läsande allmänheten, hvilken dock aldrig blir behörig domstol öfver allmänna maktens utöfning, utan att bortlägga sin fruktan för allt, hvad juridisk undersökning heter.

Imedlertid hafva vi ej kunnat helt och hållet underlåta, hvad som icke är oss möjligt att fullständigt åstadkomma. Vi hafva icke vågat låta detta första nödvändiga af medborglig offentlighet alldeles saknas i vårt blad, om det skulle begära namn af ett medborgligt blad öfver samhällsviktiga föremål, så länge en särskild tidskrift i lagfarenheten hos oss icke finnes. Ett nödvändigt vilkor för våra försök i ämnet har likväl varit att inskränka oss till ett urval bland det viktigaste, som vi varit i tillfälle att meddela. Vi hafva nemligen uptagit antingen frågor af allmän omfattning och stort inflytande på samhället, såsom den om H. M. Konungens rätt att förvärfva fast egendom, eller sådana, på hvilkas utgång berott trygghet eller osäkerhet i de ömtåligaste bland enskildas rättigheter, såsom händelsen med Prestmannen Tybeck, eller ock frågor, som, utom anledningen till anmärkning, ägt med dessa föga annan gemenskap än den påtagliga enkelhet och begriplighet för det enfaldigaste förnuft, hvilken alltid utgjort hufvudvilkoret för vårt ogillande.

Till detta sistnämnda slag hörer, hvad vi nu gå att meddela. Läran om förmånsrätt för inteckning i fast egendom är ett bland de lagstiftningens ämnen, hvilkas kännedom knappast någon, som äger eller hoppas att kunna äga något, bör i allmän-

na lefvernet sakna. I denna lära hafva vi derföre trott oss kunna förutsätta den grad af allmän uplysning, som fordras att göra hvarje icke invicklad fråga begriplig. Således hafva vi en gång valt till ämne för anmärkning rättegången om en inteckning i Rosenadlerska egendomen Stafsund och denna intecknings förringande genom en för intecknings-ägaren okänd, aldrig kungjord, aldrig vid Domstol före inteckningens beviljande anmält Kongl. Resolution. Nedanstående Kongl. Dom, besluten af Herrar Justitiæ-Råden Poppius, Noréus, Peterson, Ekorn, Grefve Strömfelt, Sylvander och Örbom utan skiljaktighet, torde finnas ej mindre märkvärdig. Skulle omdömet öfver dessa begge saker blifva, att inteckningar njuta mindre afseende, än de böra; så komma vi deremot att framdeles visa, huru inteckning någon gång tillerkännes större verkan, än tillbörligt och lagligt är.

Afskrift.

Kongl. Maj:ts

Dom uti den till Kongl. Maj:ts öfverseende från Dess och Rikets Göthia Hofrätt, genom ordentligt sökande, inkomne sak, emellan heimmansägaren Jöns Olsson i Stilleryd, å ena, samt Segel- och Kompassmakaren J. A. Klein, å den andra sidan, uteblifven, angående den sednares till Rådstufvurätten i Carlshamn emot Jöns Olsson instämde påstående, att på grund af inteckning i fastigheten N:o 217 i berörde stad, hvilken den 10 April 1815 på auction försåldes, företrädesvis af auctions-summan utbekomma en fordran af Fyra hundra Riksdaler Banco, med ränta och kostnader, så framt Jöns Olsson icke kunde visa sig äga bättre rätt till egendomen, än den Lagen i 17 Cap. 2 §. *) Handels-bal-

*) Bör vara 9 §.

ken tillade Kleins genom laga kraftvunnit utslag fastställde inteckning, hvarjemte Hofrätts-Commissarien D. Borgqvist och Vagnmannen Pehr Pehrsson blifvit inkallade, för att, så vidt deras rätt af frågan berodde, deröfver höras samt gemmåla de påståenden, hvilka Klein kunde finna sig befogad att emot dem afgifva; deremot Jöns Olsson i utverkad genstämmning yrkat, att inteckningen icke blifvit beviljad förr än den 17:de Augusti 1814, hvaremot fastigheten redan den 29 förutgångne Julii skall blifvit i mät tagen till gäldande af sökandens hos Pehr Pehrsson ägande fordran Nio hundra Åttatiotre Riksdaler 16 sk. Riksgäldssedlar med ränta, samt En Riksdaler 16 sk. Banco till dömd kostnads-ersättning, af hvilken anledning samt när Kleins inteckningsrätt sålunda tillkommit sednare **), än utmätningen, och 9 §. uti 17 Cap. Handels-Balken lemnade Jöns Olsson förmons rätt i panten, framför den inteckning, som sedermera deruti blifvit meddelad, Jöns Olsson förment, att köpeskillingen för ofvanberörde försålde fastighet borde honom framför Klein tillerkännas; hvaröfver Rådstufvurätten den 27 Januarii 1817 sig utlåtitt, att då genom offentlige Embets- och Tjenstemanna-åtgärder vore styrkt, att Jöns Olsson i behörig ordning sökt och vunnit utmättings-rätt för verkställigheten af Kämnersrättens laga kraftvundne dom af den 10 Maji 1814, innan Klein ännu sökt inteckningen ***), hvilken, ehuru skrifven å skuldebrefvet, som Borgqvist under den 21 Junii till Klein utgifvit för låntagne Fyra hundra Riksd. Banco,

**) När inteckningsrätten tillkommit, vet man icke förr, än man vet, när inteckningen söktes. En mångårig tvist om inteckningens beviljande kan mellankomma; men inteckningen, om den slutligen fastställes, gäller alltid från den dag, den i Rätten söktes.

***) Hvarföre då icke utsätta ansökningsdagen?

likväl i förening med Rådstufvu-rättens öfver inteckningsvärdet *) meddelte utslag af den 17 Augusti sistnämnde år, hvarken varit beviljad eller tillagd gällande kraft och verkan för annan skuld, än Fyra hundra Riksd. af de Sju hundra Sjuttiosju Riksd. 37 sk. 4 r. Banco, som Pehr Pehrsson uti serskild förbindelse den 24 Maji 1814 till Borgqvist utfäst, och hvilken förbindelse Borgqvist till Klein i egenskap af pant öfverlemnat **); fördenskull och som, jemlikt innehållet af Kämnarsrättens Protocoll för den 10 October 1815 ***) Klein lemnat obestriddt Pehr Pehrssons föregifvande, att, hafva inlöst sin till Borgqvist utgifne nästförenämnde skuldsedel †), som varit den enda gällande handling, hvarmed intekningsrättigheten i Pehr Pehrssons egendom stått i förening ††), hvadan Klein, enär han

skiljt sig från äganderätten till samma skuldebref, jemväl borde betraktas såsom den der frånhändt sig all vidare rätt och talan i afseende på inteckningen och sättet, hvarpå densamma jemförelsevis till Jöns Olssons vundne utmätning, kunnat verka i fråga om företrädesrätt till köpesumman; alltså förklarade Rådstufvurätten Jöns Olssons utmätningrätt hafva varit ostridig och att Klein densamma obehörigen klandrat, samt att företrädesfrågan alltså icke fordrade någon närmare pröfning; af hvilka skäl Kleins käromål jemte alla deraf föranledde påståenden ogillades med lemnad rättighet för Jöns Olsson, att hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet göra anmälan om lyftning af den i kvarstad satte köpeskillingen; och har Hofrätten, medelst dom den 27 Maji innevarande år, med uphäfvande af Rådstufvurättens beslut, af åberopade skäl, ansett Klein berättigad, att, framför Jöns Olsson, af köpeskillingen för Pehr Pehrssons försålde fastighet utbekomma sin deri intecknade fordran Fyra hundra Riksdaler Banco, jemte uplupen ränta; men Rättegångskostnaden qvittades parterne imellan; deruti ändring i underdånighet blifvit sökt; med Kongl. Maj:ts Högste domstol beslutet; gifven Stockholms Slott den 29 Januari 1819.

Kongl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas handlingarne i denna sak; och som

*) Inteckningsvärdet kan väl ej vilja säga något annat, än inteckningsrätten; ty hvad skulle det annars betyda?

***) Nemligen till pant för den skuldfordran, som sedermera försågs med inteckning, förmodligen i utbyte mot panten. Därföre tkulle då inteckningen icke gälla, sedan denna pant var återlemnad?

****) Hvarom handlar detta protokoll? Hvilka voro då de tvistande?

†) Utan att återlämna Borgqvists intecknade skuldsedel? Hvad gemenskap kunde då dessa sedlar hafva?

††) Hade då Per Persson icke medgifvit inteckning för den sedel, hvarå inteckningen skrefs? Om Rådstugurätten ej skall hafva gjort våld; så måste detta medgifvande förutsättas. Men när så är; huru kunde då Per Persson med fulla penningar inlösa sin sedel till Borgqvist? Fick han åter ej hos denne afqvitta beloppet af den sedel, Klein fått intecknad; så måste han hafva fått Borgqvists särskilda förbindelse, att godtgöra, hvad i följd af inteckningen blefve utsökt. Med ett ord, Klein var plundrad på sina penningar, om Borgqvist och Per Persson skulle få liqvidera, på sätt Rådstugurätten antagit, och intecknings-säkerheten deri-

genom förloras. Just till förebyggande af sådant underslef blef inteckningen skriven på den sedel, Klein behöll — och på den sedeln skulle den icke varit gällande!

Dock, vi besvara oss för mycket med Rådstugurättens läror. Vi hafva anmärkt dessa förvillelser, blott för att förekomma den miss tankan, att Högsta Domstolen, som fastställt Rådstugurättens slut på helt andra skäl, skulle kunnat stödja sig vid någon onämnd riktig tanke af Rådstugurätten. Det är vid Högsta Domstolens beslut och dess inteckningslära, som vi hålla oss.

ifrågavarande fastighet blifvit tagen i mät till gäldande af Jöns Olssons domfäste fordran, innan Klein anmält sig till erhållande af den vundne in-teckningen; alltså och ehuru den i följd af utmättnings-förrättningen först utlyste auction å fastigheten blifvit efter Jöns Olssons medgifvande inställd; likväl och då Jöns Olsson ej kan derigenom anses hafva frånträtt sin utmättningsrätt, enär fastigheten, efter Jöns Olssons påfordran, blifvit å sednare utlyst och då verkställd auction försäld, pröfvar Kongl. Maj:ts rättvist, att, med uphäfvan-de af Hofrättens dom, gilla det slut, hvari Råd-stufvurätten angående denne sak stadnat; blifvandes rättegångs-kostnaden parterne emellan qvittad. Det vederbörande hafva att ställa sig till underdånig esterrättelse.

CARL JOHAN.

J. M. WINCKLER.

Dom emellan Jöns Olsson i Stilleryd, samt Segelmakaren J. A. Klein.

Att förestående afskrift är lika lydande med den vid Kongl. Maj:ts Justitia Revisions-Expedition förvarade Con-cept-dom intygat

Ex officio

E. J. Lovén.

Genom denna Kongl. Maj:ts dom är ett nytt slag af rättighet till fast egendom bragt i åtanka, nemligen *utmättnings-rätt*. Ingen svensk lag känner någon sådan rätt. I lös egendom upstår panträtt genom utmätning, men alldeles ingen i fastighet.

Den rätt, som skall vinnas genom utmätning, kan ej vara större än panträtt, i fall den icke skall vara äganderätt. Att den icke är detta senare, skulle väl Konungens Högsta Domstol, i fall vi kunde fråga den och få ett svar, ovilkorligen medgifva. Man får aldrig behålla det man låtit för sin fordran utmäta, vare sig löst eller fast. Det skall säljas under offentligt

utrop och köpeskillingen användas till betalning åt fordrings-ägaren. Det högsta, man då kan få, är panträtt, det vill säga rätt att framför andra gäldenärens fordrings-ägare erhålla sin betalning ur köpeskillingen.

En sådan rätt i lös egendom medförer utmätningen, men icke i kraft af lagens stadganden om pant i allmänhet, utan i följd af särskildt förordnande, (i concurs-städgan), som tillägger borgenär förmånsrätt till betalning ur lösören, hvilka efter laga kraftvunnen dom blifvit i mät tagne, upskattade och satte under utmättnings-mäns försegling eller i allmänt förvar. Något sådant skulle vara stadgadt om utmätning af fast egendom, i fall det skulle kunna äga rum. Nu finnes likväl ej någon annan utväg till förmånsrätt i fast egendom, än in-teckning och införsel. Således kan utmätning af fast egendom icke gifva förmånsrätt.

Också skulle, i fall någon sådan följd af utmätning kunde upstå, säkerheten af in-teckning genast försvinna. Den lösa egendom, man får i pant, kan ej vara belästat med annan borgenärs förmånsrätt — så länge den är utmätt eller verkligen innehafves i pant, blir den icke af samma gäldenär å nyo pantsatt. Men en fastighet skulle man alltid kunna taga i pant, osäker, om den icke vore graverad af en annans förmånsrätt, i fall denna rätt kunde beredas genom en sådan handling som utmätning. Den består uti ingen ting annat än ett par utmättningsmäns värdering, hållen i borgenärs och gäldenärs närvaro, utan någon derom lemnad underrättelse till samma gäldenärs öfriga fordringsägare eller andra, än mindre till allmänheten. Någon offentlig handling i följd af utmätningen tillkommer icke förr, än försäljning sker, hvilken ändock icke innefattar det slags offentlighet, som förpligtar till

efterrättelse; och denna kommer ej förr, än köparen får uppbud. En fastighetsägare skulle således kunna förleda en långifvare, genom pantsättande af en egendom, hvare ej finnes någon säkerhet, emedan den vore utmätt — om icke följd i stället blefve den, att ingen mer kunde emotaga panträtt i fast egendom, såsom något slags säkerhet.

Annorlunda förhåller det sig med inteckning, hvilken sökes och beviljas på sådant sätt, att kunskap derom ej kan undanhållas någon, som vill äga den. En särskild minnesbok öfver inteckningar finnes vid domstolen i orten, der man således kan underrätta sig, hvad förmånsrätt en inteckning i hvarje fastighet medförer — så vida nemligen man intet annat intrång har att befara än det, lagen utsätter, att de förut sökta inteckningar njuta företräde. Endast på detta sätt är man i tillfälle att bedöma säkerheten i den pant, på hvilken man utlånar sina penningar; och intecknings-lagarne skulle gagna till intet, om något medel gäfves att rubba denna säkerhet.

Nu beskrifves uti den här intagna nådiga Domen förhållandet sålunda, att utmätning å den i fråga varande fastigheten för Jöns Olssons fordran skett den 29 Julii 1814, men inteckning för J. A. Kleins fordran uti samma fastighet blifvit beviljad den 17 Augusti 1814, hvarefter försäljningen på utmätning-auction ej hållits förr än den 10 April 1815. Det är möjligt och får ej betviflas, att inteckningen, ehuru beviljad blott nitton dagar efter utmätningen, likväl icke var sökt före densamma. Besynnerligt är det, att då detta utgör grunden för domslutet, ansökningsdagen likväl icke blifvit uppgifven. Men vi fästa alldeles intet afseende härpå. Med antagande af Högsta Domstolens uppgift finna vi det ej, dessmin-

dre klart, att hvarje inteckning, som fanns vid försäljningen, borde njuta sin förmånsrätt till köpeskillingen; och det så ovilkorligen, att utmätningssmannen varit förpligtad att sjelfkraftigt, derest icke tvist mellankommit, tilldela inteckningsägaren sin rätt, innan han fick lemna något åt den, som blott begärt och fått utmätning. Den stora mängden af Kronobetjente i Sverige är nog underrättad om en sådan pligt och försyn-dar sig icke ofta deremot. Vi tro då visserligen icke, att Konungens Högsta Domstol skall en annan gång kunna döma på samma sätt, som den dömt öfver J. A. Klein, ehuru mycken vigt denna Domstols préjudikater också må äga.

Hvad slutligen *Granskaren* beträffar; så veta vi, hvad vi af honom hafva att vänta; och vi underkasta oss det med resignation, så länge vederbörande icke undandraga sig att af honom försvaras. Det enda, vi dervid hafva att önska, är att hans anfall alltid måtte utmärkas af samma he-der och lyftning (för att icke tala om rättvisa) som röja sig uti den förnyade betraktelsen emot oss, rörande Konungens rätt att förvärfva fast egendom i Sverige.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Neapel. Mellan militairen och borgare-milicen råder i Neapels hufvudstad mycken oenighet och afund, som äfven kom till utbrott om aftonen d. 20 Jan., då en mängd illasinnade sammanskockade sig på de mest besökta ställen i staden, såsom vid palatset Acton, på hamnplatsen, framför Kongl. palatset och på Largo vid Porta Capuana, ehuru dessa platser ligga på betydligt afstånd från hvarandra. Knappt var natten ingången, förr än dessa hopar kommo i strid och träta med hvarandra; man sköt på hvarannan med pistoler och dref hvarannan fram och tillbaka framför vaktusen. På platsen framför Kongl. palatset sköts ur en musköt; och sedan skildtvakterne förgäfves ropat sitt "wer da!" sköto äfven de, men i luften. Det från hög-

vakten utskyndande manskapet anföll hoparne och tvingade dem att fly. Denna händelse, som likväl sedermera ej haft några följder (ty vi hafva underrättelser från Neapel af den 24 Jan.) väckte emedlertid genast allmän fruktan; bodar och hus tillslötos. Likväl blef ingen sårad, och oväsendet, såges det, skall hafva på det sätt upkommit, att åtskilliga personer förföljt en flyende och ropat: "tag fast! tag fast!" Den omständigheten, att oroligheterna började från flera håll, bevittnar likväl orimligheten af det föregifna, samt att händelsen haft andra orsaker. Gen. Filangieri har låtit arresteras de skildtvakter, som oförsigtigtvis gåfvo eld.

I parlamentet har fråga förevarit om landsättande af sjuklingar från den utanför hamnen liggande franska flottan, hvilket blifvit bifallet, med tillkännagifvande, att sådant äfven kunde ske från den engelska; men emedan engelska ministern märkt mistroende, förklarade han, vid communicationen härom, att de sjuka skulle skickas till Malta och ej utskeppas i detta ogina land.

Prins. Reg. sanctionerade d. 16 beslutet om Majoraternas afskaffande, om Stats-rådets öppnande, ehuru ledamöternes antal icke är fullt, om afskaffande af de penning- och varu-skatter, de lägre audlige erlagt till Biskopar och Erkebiskopar, samt beslutet om Hazardspelens förbjudande. (Af Stats-rådets 24 nämnda ledamöter äro nu 9 i hufvudstaden, som redan sysselsätta sig med pröfning af de modificationer parlamentet föreslagit i constitutionen. Så länge 12 ledamöter ej äro närvarande, äga dock öfverläggningarne ingen officiell egenskap.)

En häftig discussion föreföll i parlamentet den 18:de, rörande Palermos deputerade. Det utskott, som varit nedsatt till pröfning af deras vägran att intaga sina rum, ansåg dem böra tvingas dertill vid förlust af medborgerliga rättigheter. Detta bifölls. Gaz. de France upgifver eljest, att en mängd yttranden blifvit fälda vid detta tillfälle, hvilka, om de äro sanna, karakterisera de talande och torde derföre böra få ett rum. Så skall Galdi hafva sagt: "man kan ej räkna på Sicilien, förr än alla Baronner och Munkar äro utrotade;" Ruggiero: "jag förklarar ännu en gång, man måste med våld hemta de fullmäktige. Befinna de sig en gång ihland oss, så skola de snart blifva af annan tanka;" Öfverste Pepe: "Sicilien bör i 50 år förlora sin representations-rätt;" Poerio: "de valda hafva vägrat att emottaga uppdraget! En sådan oerhörd förbrytelse har constitutionen ej förutsett af samma skäl som en forntidens lagstiftare underlättat att stadga om fadermord. Brottet ansågs ej tänkbart, Något straff, så strängt, att det svarar mot den nu be-

gånna förbrytelsen, känner jag icke och afhåller mig derföre från att rösta," o. s. v.

Just. Ministern har framlagt förslag till ny organisation af lagskipningen. Enligt detta är det första gången, som i Neapel varit fråga om edsvurna i brottmål. Ministern tillkännagaf, att detta arbete var hans företrädares verk. — Statsanslagen för lagskipnings-, culturs- samt finans- och krigsdepartementen äro af vederbörande Ministrar för parlamentet framlagda d. 15 och 17 Jan. Man klandrade Finans-ministern, som i sitt förslag uptagit utgifterna för Statsrådet, då det likväl står öfver ministären och sjelf anordnar sin budget. — D. 17 förevar äfven fråga om organisation af municipal- och provincial-styrelserna; inrättningar, dem flere deputerade ansågo mest verksamma för att lära folket att rätt skatta constitutionens välgärningar.

En österrikisk flotta skall kryssa i Adriatiska hafvet vid kyrkostatens kuster. Ryktet härom har förorsakat mycken oro. Neapels sjömakr är dock tillräcklig för att afslå den österrikiska och man hoppas, att Ministrarne ej skola försumma sin skyldighet.

Länge hade man ej underrättelse om Konungens resa. Ministrarne föregåfvo i Parlamentet, att den myckna snön hindrade posternas gång, ehuru det var känt, att åtskilliga anländt norr ifrån. D. 24 voro dock depecher från Konungen komma till Kronprinsen, hvilkas innehåll blef parlamentet meddeladt, (och är förut känt,) omtalande blott Konungens ankomst till Laibach och mottagande af österr. Kejsaren, hindren lagda i vägen af österr. autoriteterna i Mantua, Udine och Görz, för Hertigens af Gallo resa, men undanröjda genom Konungens mellankomst; och Grefve Blacas presentation såsom Franskt Minister.

Öfra Italien. Hert. af Gallo kom till Laibach d. 30 Jan., inställde sig genast hos sin Konung, erhöi dess befallning att om aftonen bevisa en Minister-konferens och underrättades af vederbörande om hvad som förchafvs, men utan att man inlät sig i några öfverläggningar med honom. D. 1 Febr. afreste han åter med depecher från Konungen till Pr. Regn, innehållande Monarkernes beslut att ej inlåta sig i några underhandlingar, förr än allt det, som är uprörets verk, blifvit öfver ända kastadt och Konungen återställt i utöfning af hela sin makt.

Ryska Ministrarne i Laibach lära önska att förekomma ett fredsbrott, heter det från Laibach d. 2 Febr., och det skall ej heller komma att in-

träffa, påstås ytterligare, om Neapel vill afskaffa den Spanska Constitutionen samt antaga en sådan, som dess Konung ärnar införa, och som, enligt hvad det tros, skall komma att äga mycken likhet med den Fransyska chartan. — Konung Ferdinand skall eljest, försäkras det, gifvit sitt bifall till Österrikiska arméens framryckande, om ej autoriteterna i Neapel till alla delar foga sig efter den befallning, han till dem aflåter, och hvilken genom Prinsen Regenten skall dem communiceras. För öfrigt gå många rykten, angående Neapels angelägenheter. Sannolikt är, berättas det öfver Wien af d. 7 Febr., att Konungen ej är så eftergifvande som man väntat, att han återoppar sig på sitt parlament, att Franska diplomaterna rådt honom bjuda sitt folk den Franska constitutionen, i hvilket fall han torde resa till Sicilien, förlägga sitt residens till Messina och derifrån göra Neapolitanerne sina propositioner. (Konungen skall hafva afslagit anbudet att resa till Wien, utan han vill med snaraste återvända). Dessa alla åtgärder skola dock komma att draga ut på tiden och lemna de stora frågorna olösta, huru Österrikarne skola återfå sina stora kostnader, och Carbonarisinens spridande förekommas i Italien. I Wien har man länge hyst den öfvertygelsen, att Neapels occupation är säker, churu Eugelska noten af d. 19 Jan. torde komma att göra någon ändring i planen. — Ministrarne vid Laibach-conferencerne äro: Kard. Spina, från Påfven; Furst Ruffo från Konungen af Neapel; Marquisen af St. Marsan och Grefve d'Aglié från Sardinska hofvet; Statsrådet, Furst Neri-Corsini, från Storhertigen af Toscana; Marchese Molza, från Hert. af Modena, hvilken dessutom är sjelf närvarande.

D. 2 Febr. uttryckte från Laibach de derstädes liggande garnisons-regimenten och afstågade till Italien. Andra kommo likväl i stället, hvilka mönstrades af Kejsarne, hvarvid Konungen af Neapel var närvarande.

Österrikiska Kejsaren har hållit tal till Professorerne vid läroverket i Laibach, hvori han säger: "Kraimer-studenterna hafva alltid varit goda studenter. Söken att vidmakthålla deras goda rykte. Hållen Eder fast vid det gamla, ty det är godt, och då våra förfäder funno sig väl dervid, hvarföre skulle ock vi icke göra det? Nu för tiden äro så många nya idéer i svang, dem jag icke kan gilla och aldrig skall gilla. Akten J Er för dem, och hållen Er vid-det positiva; ty jag behöfver käck och rättskaffens undersåter, och att bilda ungdomen härtill, det är eder pligt. Den, som skall tjena mig, han måste vota att lyda hvad

jag befäller. Den som ej kan göra det, eller kommer fram med nya idéer för mig, han kan gå hvarvt han behagar, eller ock skall jag förstå att göra mig af med honom."

Frankrike. I Limoux ville en far vid dopet gifva sin son namnen: Benjamin Constant Liberal, men presten vägrade det sista, ända till dess man fann, att ett af kyrkans helgon hetat Liberalis.

Den af Constant i deputerade kammaren så bittert tadelade, af deputeraden Ribard, f. d. parlamentsråd i Rouen, författade och bland ledamöterna utdelade skrift går ut på att bevisa, det all oenighet i Frankrike och alla planer, som anläggas, böra tillskrifvas de läror, som af åtskilliga bland kammarens ledamöter offentligen afkunnas från talarestolen; och dessa deputerade beskyller R. öppet, att vara äregiriga samt skyldige till alla uproriska anläggningar. Följande beviser det: "de rosa sig såsom frihetens försvarare, men saken är dem ingalunda om hjertat. Sjelfva anarkien vilja de väl icke hafva införd, men de önska den dock, emedan den tjenar dem för öfvergång till despotismen. Medan anarkien varar, skola de hålla sig stilla, för att sedan efter sina afsigter kunna använda dess stormilar och sluteligen af dessa blifva förda till foten af en despots thron, och der återfinna, den ene, på spetsen af sin värja, ett majorat i Preussen, Ryssland eller Ungern; den andre sin plats i Statsrådet; den tredje vid Polisen — allt i afsigt att åter kunna bland oss få verka på sitt forna liberala sätt" o. s. v. Då detta ämne behandlades i kammaren, utfor äfven Manuel på det bittraste emot nuvarande ministère för dess undantagslagar.

Anledning till lika bittra debatter gaf äfven den, under Napoleon utmärkt förtjenta Bataillonschefen Lorrière's klagan. Krigsministern hade afskedat honom i Sept., med den enkla förklaring, "att Konungen, underrättad om L:s tadelvärda förfarande och oppositions-grundsatser, befallt hans utstrykning och indragning af hans lön." L. hade begärt krigsrätt, men det hade man vägrat. Hans grundsatser voro hans egendom och angingo ingen, så länge han ej genom yttre handlingar röjde dem. Kunde man beröfva honom utvägarna för sin existens, så kunde man äfven göra det med alla andra Officerare på half sold, o. s. v. — Gen. Gr. Donadieu stog sig nu L:s sak, förklarande sig härmedelst bevisa, att han handlade med afseende på saker, ej på personer. Lagarne borde skydda en hvar vid det han ägde, endast en laglig dom kunde beröfva någon sin rättighet, o. s. v. I synnerhet antog sig D. förtjenta krigares sak, (churu man likväl anmärkte, att han bland sina exempel endast ci-

terade rojalistiska.) Etienne, Basterreche, de St. Aignan, Gen. Foy tadtade alla ministären. Att beröfva någon sin grad vore ett straff, men allt straff förutsätter dom. Att tillsätta vore väl Konungens rättighet; men graden vore sedermera Officerarens egendom, hvars afkastning tillhörde honom. — Det vore jesuitiskt, yttrade Hr. Basterrèche, att, såsom utrikes Ministern, (hvilken svarat på föregående) göra skillnad mellan gradens värdighet och den tillhörande inkomsten, (ty Ministern hade sagt, att graden vore belöningen för tappra krigares mödor och således sin innehafvares egendom, hvilken man ej heller velat frantaga den klagande; men som militärpersoners placering är Konungens rättighet, och Konungen äfven kunde försätta dem i inaktivitet, när de ej behöfdes och den så kallade halva solden endast åtföljde inaktivitets-tillståndet, så följde att äfven härmed kunde efter godtycko förfaras). Sjelfva den oförsonliga Louvois, tillade Hr. B., hade dock ej förfarit på detta grymma sätt mot de Franska Marskalkar, som vägrat att tjena under Turenne. — Hela Lis förbrytelse bestod deri, att han var en liberal, yttrade d. St. Aignan. — Gen. Foy anmärkte, att under dessa diskussioner hade man åter börjat tala om conpirationer, anläggningar mot thronen, petarder; löjligen yttranden, framställda af vissa människor blott i afsigt att upreta sinnen; men klandervärda så mycket mera, som Konungens egna ord borde bidraga till sinneas lugnande.

Man gör den löjligen anmärkning att, en liberal skall hafva författat Gen. Donadieu's (den häftiga-Ultraistens) vid detta tillfälle hållna tal.

Häftiga debatter upstodo d. 7 Febr. i anledning af yttranden rörande trefärgade cocarden. En Lieutenant Chrétien, i tjänst vid Josefiska gardet i Spanien, hade fordrat sin innestående lön. Sedan Spanska regeringen afslagit hans begäran, på skäl att bifall skulle vara ett godkännande af usurpationen, hade han vänt sig till Franska Krigs-Ministerna, och äfven fått afslag af samma anledning. Gen. Foy föreslog ansökningens öfverlemnande till Krigsministern, som borde pröfva, huruvida Chr. frivilligt eller på befallning af Napoleon tagit tjänst i Spanien. Sebastiani ansåg detta billigt, då man till och med pensionerat personer, som fört vapen mot Frankrike; men Hr. Pasquier trodde Frankrike hafva nog med sin egen militärs-besoldning, utan att behöfva belasta sig med den Spanska. Gen. Foy trodde, att de röda och de 3-färgade cocarderna delat i Spanien lika lott, och att Engelsmännen icke gjort skillnad dem emellan. Benämningen 3-färgad cocard väckte ett häftigt bul-

lor, men talaren uprepade med ifver: ja! den ärofulla 3-färgade cocarden. Dudon påminte nu om lagen, som förbjuder besagda cocards nämmande såsom uproriskt. Tarayre tog cocardens parti och erinrade derom att en Fransk Konung (Ludv. XVI) burit den. Manuel talade i samma anda. Sigill-bevararen tog till ordet: "Fransyska hären hade, under hvad färg den ock burit förvärfvat en utmärkt ryktbarhet; en sanning, den ingen ibland oss bestrider; ett förhållande, hvaraf äran alltid oss tillfaller. Men vi höre ej anse oss blott hafva varit Fransmän under en tid af 25 år; utan vi äro äfven arvingar af all den ryktbarhet och den ära, som tillhör det Kongliga och legitima Frankrike. Må man derföre låta bli att ontala dessa färger såsom ärans och frihetens enda sinnebild, ty sådant kunna vi ej tåla! (Häftiga rörelser) Ja, det är samnt, en gränslös ryktbarhet är skördad; men hafva Fransmän någonsin burit vapen utan att skörda ära? J sägen, att dessa färger äro frihetens färger. Hvilken lögn! M. H. Sedan dessa färger infördes, krossades den lagliga thronen och dess spillror fläckades med Monarkens blod. Sedan dessa färger infördes, hafva tyranner, den ena våldsammare än den andra, härjat Frankrike. Med våra gamla Monarkers hvita fana återkom friheten, infördes denna loyala till lagarnes helgd ägnade kammar, hvilken undanrödjer all fara från thronen, men äfven sjelf ifrån thronen hemtar sin kraft och sin säkerhet. Med denna hvita fanas återkomst blefvo vi tryggade vid frihetens åtnjutande, den frihet nämligen, som är lagbunden och som gör nationer lyckliga, som är fiende till en hotande och tygellös anarki, hvilken alla ej nog kunna frukta, men som likväl synes önskas af vissa personer. B. Constant nöjde sig med att säga, att man ej af termen ärorik, nyttjad om trefärgade cocarden, borde göra så mycket väsende, utan hade kunnat låta uttrycket passera utan att fästa sig dervid. Af en stor pluralitet antogs nu att man borde återgå till ordningen för dagen.

Rättelser:

I föregående blad, sid. 956, 2:a spalten raden 6 nedifrån, står 1815; läs 1818.

Sid. 957, 1:a spalten, raden 16 upifrån, står snika; läs snilla el. försnilla.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 1 Martii.

*Sine ira, studio et metu.**Om olika inrättningar af Adel.*

Det låter besynnerligt, att vissa människor skola vara födda till företräden och anses af ädlare natur än andra. Det låter besynnerligt; men det har ändock inträffat nästan öfver hela världen. Vi vilja här icke ingå i någon undersökning om rimligheten eller orimligheten, billigheten eller obilligheten af en dylik fördom. Genast förefaller det obilligt för ett sundt förstånd, att rättighet till ära, befordringar o. s. v. skall kunna ärfvas, att den dummaste, den lågsintaste, den råaste skall kunna få afräkna sin dumhet, sin låghet, sin råhet mot förfäders snille, ädelmod och uplysning, att en skall få ostraffad förhäfva sig öfver lagar och medborgare, derföre att hans förfäder voro hjeltar, snillen eller rika. Hvem finner icke detta orimligt?

Men detta är ingen nödvändig följd af Adels-inrättningen. Det inträffar på många ställen; men det inträffar icke öfver allt. Adel har flerstädes fått en mera förnufts- och ändamålsenlig inrättning. Grunden till skillnaden ligger i olikheten af Adels första bestämmelse, som i vissa länder var helt annan än i andra. I somliga upkom adel genom embetens ärflighet; så t. ex. i Tyskland, så i England. Detta var länsadel, och det enda sambandet i staten var Ko-

nungens eller Kejsarens öfver-länsrätt. De mäktige vasallerne tvungo sina monarker att förläna deras söner samma län; men före beläningens verkställande voro de icke lärdernes efterträdare i embetet. Huru som dessa embeten blefvo verklig besittning, hörer icke hit att utveckla, ej eller huru län i andra och tredje hand upkommo och således äfven de minsta possessioneringo form af län.

I andra länder, t. ex. de nordiska, uppstod en egendomsadel, af de sjelfägande öberoende landtmännen (hos oss bönder), hvilka genom sin rikedom bildade en egen mächtig kast, som slutligen skilde sig från alla andra och ansåg sig ädlare än de. Detta slags adel blef ärfelig; blodet ansågs ädelt, och alla stamfadrens ättlaggar voro adelsmän och hade rättigheter såsom sådana. Ett visst företräde framför andra kora väl att, genom vana, i de förstnämnde länderna tilläggas äfven länsadelns hela släkter, i synnerhet derföre, att alla afkomlingarne stodo i apparence att ärfva länet; men verkliga medborgerliga adelsmannafunctioner ägde de icke.

I England har länsadels-inrättningen hållit sig renast. Adelsmännen utgöra icke en serskild människorace, i alla utgreningar skild från alla andra. Blodet anses icke ädlare hos en Hertig än hos hvar och en annan. Det är Hertigen af Norfolk, Her-

tigen af Devonshire, Hertigen af Bedford, men ingalunda caput för familjen Howard, Cavendish, Russel, ännu mindre hvarje medlem af dessa slägter, som har så stora medborgerliga rättigheter och företräden. Om alla de Howarder, som hafva arfsrätt till Norfolkiska Hertigdömet, skulle dö ut; så kommer en ny slägt, förut kanske icke förnäm, och stiger up till Hertigar af Norfolk och No Ett bland Brittiska rikets Peerer *) (NB näst efter de Kungliga Prinsarna i första och andra led samt några höga embetsmän). Sålunda hafva alla de höga adeliga titlarna och egendomarna ofta gått till olika familjer, men alltid behållit *sin* gamla rang; då deremot i Sverige och vissa andra länder representationsrätten och andra företräden endast hängt vid slägter och personer, utan afseende på, om de ägt något eller intet. No 1 på Riddarhuset hos oss heter Brahe och kommer att heta det, om ock den familjens egendommar en dag skulle komma att ligga i hvilken vrå som häldst af jorden, ja ingenstädes. Det är *namnet*, och *alla* af namnet, som innehafva rikets första adelsvärdighet; då deremot i England namnen Howard, Cavendish, Russel, Hamilton, Herbert &c. icke äro förnämre än andra och öfver allt träffas, äfven i handverk och vanliga yrken. Den omständigheten, att en Howard har den befattningen att vara Hertig af Norfolk, en Hamilton Hertig af Brandon, en Herbert Grefve af Pembroke, anses icke hindra en annan Howard, en annan Hamilton, en annan Herbert att vara menniska som en annan och hafva en annan befattning. Om den ene af det namnet är född till representant för de till Hertigdömet Norfolk eller Bran-

don eller till Grefskapet Pembroke hörande egendommar; så är en annan af samma namn (kanske hans bror eller son) en ofrälseman och kan blifva *vald* till representant för en ort. Äfven äldsta sonen, presumtiva arfvingen till peerskapet, är ofrälseman, så länge fadren lefver.

Endast där adeln är så inrättad, som hos oss, inträffar den så ofta och så rättvist öfverklagade omständighet, att adeln slår under sig embeten och alla fördelaktiga platser. Det händer icke, der de verkliges adelsmännen äro endast få och anse sin högsta bestämmeelse vara representationen. Genom sin rikedom oberoende af gunsten, genom sin slägt förenade med hela den öfriga hoppen af medborgare, ledas de, i sina åsikter af fäderneslandets angelägenheter, icke gerna af enskilda interesserna. Folket finner det; och ingen adel har så, som den Engelska, varit förenad med folket och så litet utsatt för afund. Ty folket har sett sina rättigheter lika oegennyttigt och högsint försvaras af Lorderna som af sina egna ombud **); och, hvad ännu mer är, det har icke sett sig af adeln utestängas eller utträngas från platser, där verklig skicklighet fordras och dit endast skicklighet kan föra. I Generalitetet, i Ministeren, i de högsta juridiska embeten, i sjelfva hemliga rådet, finnas ofrälse män, ofta utan jemnförelse de talrikaste, i synnerhet då man besinnar, att det *Lord*, som står framför en hop namn, ofta i det hela icke är annat än en artighetstitel, som tillägges de högre adelsclassernas söner, men icke innebär det ringaste af adeliga rättigheter. Deremot äro de rika Lorderne i sina provinser ofta just folkets män och förnämsta stöd,

*) Deuma värdighet tillhörer väl egentligen Grefven af Arundel; men Hertigen af Norfolk är alltid tillika Grefve af Arundel.

*) "Hur kan jag vara aristokrat, då jag har omkring mig så många ofrälse?" sade Grefve Grey, och såg på sin talrika familj.

samt emottaga dess förtroenden vid sådana befattningar, hvartill folket sjelft väljer.

Ursprungligen voro också alla de oberoende Engelska jordägare Baroner, d. v. s. de ansågos (och anses ännu) innehafva sin jord såsom län af Konungen i första hand (*in capite*); och de båda husens skiljande föranleddes deraf, att parlamentet, då det bestod endast af ett hus, var för talrikt och bullersamt. Konungarne företogo sig då att sjelfve kalla endast de större vasallerne (Baronerne), men updrogo åt Sherifferna att låta de mindre betydande välja fullmäktige, hvilka samlades i ett särskildt hus (underhuset). Hela skilnaden mellan båda husens medlemmar var således — och är i det hela ännu — att Lorderna äro sjelfskrifna, ovalda representanter, och att alla öfriga sjelfägande Britter, då de icke kunna mangrant samlas till öfverläggning om landets angelägenheter, få samlas genom fullmäktige. Men mellan sjelfva blodet, sjelfva människoklassernas natur, supponeras ingen skilnad.

Meningen är icke att i allt gilla och uphöja den Engelska statsinrättningen framför alla andra. Vi hafva tagit exempel derifrån, såsom redan nämnt är, på en länsadel, som bibehållit sig renast bland alla; vi hafva framställt dess stora onekliga förtjenster. Och i fall Adel anses för en nödvändig ingrediens i en statsmachine, i fall man icke tror ett annat lika kraftigt medel kunna uppfinnas, att å en sida motväga den utöfvande magtens förstöringsbegär och, å den andra, folkets någon gång yrande sjelfsvåldsbegär, med ett ord en sjelfständig motvigt mot hvarje kraft, som vill öfverskrida sina gränser — då torde den Engelska adelsinrättningen behålla ett stort företräde framför allt, hvad som hittills funnits i den vägen. En så vigtig fördel har måst vara

dyrköpt; äfven i England har adelsinrättningen medfört mycket ondt, mycket hinder för det stora helas utveckling, genom den alltid förderfliga fidei-commiss-inrättningen o. s. v. Men det är anmärkningsvärdt, att, under alla oroligheter der, under allt reformväsande, tanken om adelns afskaffande aldrig slagit riktig rot hos folket. Det har funnit sig säkrare kunna, vid sina rättigheters försvar, lita på Lorderna än på sina egna illa valda ombud; det har funnit det stora allmänna förtrycket ligga hos Fabrikanterna och deras svindlande system.

Hvad skulle man deremot säga om en adel, som ägde intet annat att försvara eller representera, än sina egna *personliga* rättigheter, intet annat att lefva af, än gunst och embeten, ingen att tälla med vid dessas erhållande, intet samband med det öfriga folket? Vi hafva förut en gång sagt, och vi uprepa, att vårt Riddarhus oftast bättre, än något annat stånd, uttryckt folkets behof och försvarat dess rättigheter; men orsaken härtill ligger annorstädes än i sjelfva adelns inrättning. Man har, bland andra försök att förbättra den, begynt stadga, att endast äldsta sonen af en i sednare år adlad familj blir adelsman. Hvad detta verkligen uträttar, har man af erfarenheten redan sett, så mycket åtminstone, att familjer, adlade före denna författning, men efter den uphöjda i en högre klass af adelskap, utgrena sig till flera och sålunda öka numrornas antal på riddarhuset.

Exempel på enkelheten och skyndsamheten af Collegial-styrelse.

Om en Svensk Consul på främmande ort hos Kongl. Commerce-Collegium söker

tjenstledighet, t. ex. på ett par månader, är gången af målet följande *).

1:o Då ansökningen inkommit till Commerce-Collegium, införes den i diarium af Registratorn, och öfverlemnas sedan till föredragning af den ledamot, som Consuls-ärenderne tillhöra. — Derefter

2:o remitteras ansökningen, jemte förslaget om en vicarie, till Grosshandels-Societetens utlåtande, hvilken nemligen blott en gång i månaden sammanträder, och

3:o derom öfverlägger och stadgar sin tanke,

4:o hvilken vid Societetens nästa sammankomst justeras, och slutligen

5:o underskrifves och expedieras till Commerce-Collegium, der

6:o målet åter föredrages och beslut fattas om underdånig anmälan hos Kongl. Maj:t, hvilket skrifteligen

7:o communiceras med Cantzli-Styrelsen, som upsätter förslag till denna underdåniga anmälan, och

8:o communicerar detsamma med Commerce-Collegium, der det justeras, och afskrift deraf tages, hvarefter det

9:o återsändes till Cantzli-Styrelsen, för att utskrifvas, och derifrån

10:o återgår till Commerce-Collegium, för att underskrifvas, samt slutligen

11:o återgår till Cantzli-Styrelsen, för att derifrån expedieras till

12:o Finance-Expeditionen, der handlingarne af Stats-Sekreteraren genomläsas, för att sedan

13:o i Statsråds-beredningen föredragas, och derefter

14:o hos Kongl. Maj:t i Dess Conseil, der beslut fattas, som jemte expeditionen

15:o i nästa Statsråd justeras; hvarefter

16:o Skrifvelsen till Kongl. Maj:ts nådiga underskrift presenteras, och derefter

17:o uti Kongl. Cancelliet expedieras till

18:o Cantzli-Styrelsen, der en afskrift tages af samma nådiga skrifvelse, hvilken

19:o meddelas Commerce-Collegium, som i anledning deraf fattar beslut om Sökandens underrättande, hvilket skrifteligen

20:o meddelas Cantzli-Styrelsen, som upsätter förslag till gemensam skrifvelse, eller svar till sökanden.

21:o Detta förslag meddelas Commerce-Collegium till justering, som deraf tages afskrift, och derefter

22:o återsänder det till Cantzli-Styrelsen, för att utskrifvas, hvarefter det

23:o återsändes till Commerce-Collegium för att underskrifvas och slutligen

24:o återgår till Cantzli-Styren, för att derifrån med Posten expedieras.

Under denna marche registreras Handlingarne 11 gånger, som ej äro särskildt räknade.

I anledning af berättelserna uti Argus om Brygger och de flera.

Kan man väl tro, hvad Argus uppgiver om källan till sina underrättelser? Han säger sjelf, att den är officiella handlingar. Men har han väl tillräckligen förvissat sig om äktheten af dessa handlingar? Han bör åtminstone icke hafva varit lättrogen härutinnan, om han läsit den punkt i Rättegångsbalken, som lyder sålunda: "Brott och missgerningsmål, svårare och mindre, ransakas och dömes, ther gerningen gjord är, ehvad Rätt han eljest hörer till, som brutit. Hafver någor å flera ställen gjort enahanda missgjerning; ransake och pröfve domaren å hvarje ort, om han till gjerningen saker är; men varde dömd för

* Skulle ock misstag i denna upgift finnas, äro de dock få och mindre betydliga.

"alltsammans af then Rätt, ther han sist tagföres." Har, säga vi, Argus läsit detta och dermed sammanlagt ett annat ställe, så lydande: "I synnerhet äge Hofrätten att döma öfver thessa mål — 6:o Stemplingar och förgripelser emot Konungen sjelf och thess Kongliga Hus, eller Rikets frihet; landsförräderi; rådslag med fienden, förbrytelser emot Rikets Råd, som röra theras embete; och ransake Hofrätten om allt thetta sjelf, tå thet ske kan;" så har Argus icke bordt vara lättrogen för den underrättelse, han meddelat allmänheten, att nemligen Brygger inför Svea Hof-Rätt står till rätta, och inför Öfver-Ståthållare-Embetet i Stockholm stått till rätta, för brott, begångna i Skåne och Götheborg. Framför allt, huru skall man föreställa sig, att en Hofrätt, en Svea Hofrätt, skulle företaga ransakningen öfver dessa brott, hvilka så påtagligen tillhöra en annan Hof-rätts domsaga? Huru föreställa sig, att redan i Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hof-rätt vittnen äro hörda, angående händelser, som skola hafva timat på Hisingen? — Nej, vi låta icke gäcka oss af dylikt sqvaller. Den Höglöfl. Kongl. Hofrätten vet, hvad den gör. Argus är illa underrättad — han må hafva tagit sina underrättelser, hvar som helst.

I sammanhang härmed må införas en insänd fråga, så lydande:

Hvad är skäligen misstänkt? Vi hafva länge sett, huru som en auctoritet, anklagad att hafva oskäligen misstänkt och arresterat personer, ihärdigt föregifvit, att de varit skäligen misstänkta, emedan en brottsling angifvit dem såsom delaktiga i sitt brott. Nu på en tid hafva vi i tidningarna läsit, att en person angifvit flera andra för högmålsbrott och, hvad ännu mer är, åtagit sig bevisa det. Äro de då icke

skäligen misstänkta och arresterade? Nog synes det något hårdt; men det vore dock consequent, åtminstone om samma embetsman, som anser sig hafva gjort rätt, då han misstänkte och arresterade dem, af hvilka han är anklagad, äfven har något att göra med det sednare målet. Antingen hade han orätt då, eller ock har han orätt nu. Gud vet, huru vi arma oförståndiga landtmän skola reda oss i dylika beniga frågor. I hufvudstaden måtte man väl känna någon klaf att lösa dem.

Ultraismens trosbekännelse, angående magters rätt att blanda sig i hvarandras inre angelägenheter.

I en tysk tidning läses följande: Kongressen i Laibach skall sannolikt blifva märkvärdig i diplomatikens och folkrättens tideböcker. Den vigtiga och hittills ännu outredda frågan: "i hvilka fall och på hvad vis har en Makt rätt att blanda sig i en annan sjelfständig makts inre angelägenheter?" skall blifva hufvud-föremålet för rådslagningarne. Statsmän och väl underrättade publicister låta ej blanda sig genom sig så kallande liberala kannstöparens tomma metafysik. Efter dem hade monarkerne visserligen ingen rätt att lemna sitt bistånd till thronens uprätthållande, så länge det blefve Carbonari obetaget att förena sig till dess omstörtande; enligt dem skulle hvarje regering blifva isolerad och öfverlemnad åt sina egna krafter, under det att revolutions-andan blott bildade en genom uproriska löften och skändliga stämplingar förenad massa. Denna lära stödjer sig blott på det sofistiska konstgreppet att framställa frågan i så falska uttryck, att den ej kan användas uti något verkligt fall, eller blott i sådana, där rättigheten att mellankomma ej äger rum. Man kan ju lätt förlöra dem, som ej äro

vande vid stränga distinctioner och noggranna definitioner. Men publicisterne hafva länge vetat, att en rättsprincip ej förlorar sin kraft derföre, att ärelystnaden i många fall missbrukar densamma, eller derföre, att omständigheterna göra dess användande tvifvelaktigt, svårt eller opolitiskt. Den principen blir oemotsäglig, att en makt är berättigad att sätta sig i säkerhet mot faror, som hota dess lugn, dessa faror må nu komma hvarifrån som helst *). En anarkisk konstitution, införd uti en stat, genom en våldsam omstörtning eller genom ett entusiastens väckande, kan med säkerhet anses som en alla närgränsande stater hotande fara. Är nu en sådan konstitution en känd revolutionär sects verk; är hon den sanna, under hvilken denna sects emissarier kalla andra regeringars undersåter; så är hon en verklig fiende till de öfriga makterna, och dessa hafva en obestriddig rätt att, äfven genom användande af våld, förstöra ett tillstånd, som är att anse lika med ett krig och i många hänseenden är ännu mera oroande och farligt. Lika godt, om anarkiens införande är resultatet af en nedrig intrig, eller af en långsam upplösning eller af någon annan orsak: nog af, tillståndet är anarkiskt och blifver i och för sig sjelf, och utan afseende på sitt uphof, ett fiendligt, oroande och farligt tillstånd för grannarne.

Men kan det ej gifvas Makter, som anföra detta faktum mot en granne, fastän ett sådant ej är bevist? Kan ej en eröfrares falska politik betjena sig af denna förvändning till ett orättvist anfall? Kunna

*) Ja, att sätta sig i säkerhet; men derföre icke att sätta andra i osäkerhet. Jag får icke anse någon för våldverkare, förr än han anfallit någon; jag får icke slå ihjäl eller fängsla hvar och en, som kan blifva röfvere,

ej dessa missbruk af en i sig sjelf sann princip stifta oenigheter och krig, som äro farliga för Europas lycka och lugn? Visserligen möjligt, och man vill alldeles icke taäla omtanken att se en sådan möjlighet rätt snart förminskad och hämmad genom diplomatiska öfverenskommelser, som skulle fastställa ett sätt, hvarefter Makternas inblandande uti en annan Makts inre angelägenheter lagligt kan organiseras, under det att hvarje annat efter detta sätt ej afpassadt inblandande må anses för ett brytande af fördrag och ett allmänna fridens störande. Skulle en dylik öfverenskommelse ej förmå bjuda tystnad åt ett revolutionärt partis nedriga förebräelser, ett partis, som vid alla tillfällen sträfvar att anklaga Regeringarne, likasom vore kärleken till ordning blott en skylt, bakom hvilken förstörings-planer, länders utbyten och usurpationer af alla slag äro förborgade? Och skulle ej Regenterne, genom en dylik öfverenskommelse, gifva folken en ädel pant af deras upriktiga kärlek till sann frihet? Skulle detta ej vara ett värdigt tillägg till denna kristliga allians-traktat, hvaruti de grunder, som böra tjena detsamma till basis, redan äro intagne.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Laibach. Berättelser från Wien af d. 10 Febr. bekräfta hvad man hittills vet om Hertigens af S. Gallo resa och om en mängd courierers affärdande, vid samma tillfälle, till Neapel och annorstädes. Man slutar deraf allmänt, att conferencerne äro slutade. Det till Neapel afgångna ultimatum torde der vara något hårdsmält. Det är beslutet af Österrike, Ryssland, Preussen och Frankrike. (Att England icke egentligen blandar sig i Neapels angelägenheter, synes troligt). Angående dess innehåll har man endast strödda uppgifter och dem alldeles icke bekräftade. Öfver Frankfurt berättas från Wien, att Neapolitanerne få välja, om de vilja se hos sig en talrik Österrikisk armée såsom

vänner, eller en liten corps såsom allierade. Fältmarskalk Bianchi för d. 26 Januarii genom Borgoforte, i största skyndsambet till Neapel. Han skall hafva uppdrag att tillbuda Neapolitanerne den Franska constitutionen och förklara dem, att endast i händelse den antages och krigskostnaderna betalas, Österrikiska arméen icke framrycker. Konungen af Neapel skall hafva förklarat den redan anfagna constitutionen vara aftvungen och tillintet gjord. Courierer till Neapel passara i stor mängd och brådska genom Bologna till Neapel. Det tros, att Konung Ferdinand återvänder till sitt rike, vid samma tid, då Österrikiska arméen nalkas dess gränser. Ett bref från Laibach af d. 2 Febr. säger, att han utfärdat en proclamation till sina undersåter, deri han fordrar, att parlamentet genast uplöses, lofvar en constitution vid sin återkomst och upmanar att emottaga Österrikiska trupperna såsom vänner. 40,000 man deraf skola genast visa sig vid Neapolitanska gränserna och, i händelse af motstånd, förkunna, att ännu 80,000 skola komma efter.

Privatbref från Österrike gifva likväl, ur goda källor, hopp om fridens bibehållande.

Portugal. D. 26 Jan. sammanträdde äntligen Cortes, efter förrättad gudstjänst och med stor högtidlighet. Galerierne voro fullproppade. Hvarje deputerad aflade ed "att troget upfylla de pligter, som äliga en deputerad till de urtima Cortes, hvilka äga att utarbete förslag till en constitution för Portugisiska monarkien och de reformer och förbättringar, dem de anse nödiga för nationens bästa, med uprätthållande af den Romersk Catholska Apostoliska religionen samt af D. Joao VI, Konung af de förenta rikena Portugal, Brasilien och Algarvien, och det höga Braganciska husets d' nasti." Presidenten för Regerings-Juntan, Gr. de Sampayo, höll derpå ett tal, som med allmänt bifall afhöordes, hvarpå han förklarade Cortes lagligen installerade, och tackade Regeringen i nationens namn för deras mödor under en så svår crisis. Regerings-medlemmarne afträdde, och de deputerade intogo sina säten. Presidents-val företogs, och Erke-Biskopen af Bahia blef, med 64 röster emot 10, vald. Presidium förnyas månadligen, ehuru man i början ville, att det skulle räcka för hela sessionen. D. Man. Ferd. Thomaz blef v. President, och de fyra Secreterarne valdes, bestående af Hr: Rodriguez de Bastos, Ferrera de Borges, Filgairas och Rebello. Derpå skred man till öfverläggning, om en ny executif regering skulle väljas; men, då det redan var för sent

på dagen, uppsköt öfverläggningen till den följande, och ett beslut fattades, att interimis-regeringen till dess skulle fortfara i sina functioner. Sedan aftäcktes Konungens bust, och salen återskallade af "Länge lefve Konungen, det Kongl. Huset, Religionen, Cortes och allt hvad Portugiserne dyrbart är." Om aftonen var staden präktigt illuminerad. Under Gudstjensten och edens afläggande flaggade och sköto skansarne och de i hamnen liggande skeppen. Flera squadroner ryttare och en talrik musik åtföljde processionen.

Den 27 valde Cortes medlemmarne uti regeringen, hvartill utsågos Marques D. Castel Melhor som President och Gr. Sampayo, D. Franco de San Luis, D. Jose de Silva Carvalho och D. Joao da Cunha de Sotomayor såsom vice Presidenter. Den 29 skulle Secreterarne väljas.

Portugals historia ger intet exempel på så förskräckliga härjningar, som Douro denna gången gjort. Alla skepp i Portos hamn ledo; sex förgingos. Nästan hela staden var öfversvämmad och invånarne flydde uti båtar. Tullhuset krossades af en brigg, som kom att stadna på taket, öfversvämningen räckte i 48 timmar, och skadan är oberäknelig.

Öfra Italien. Att säga något bestämt om Österrikiska armeens ställning och marcher, är omöjligt. Privata underrättelser (från Mailand, Insbruck, Venedig, Wien o. s. v.) förmåla, att den gått öfver Po i slutet af Januari. Vissa Italienska och Tyska tidningar innehålla det samma. Conventioner om durch-marcher skola numera vara slutna med regeringarne i Toscana och Modena, likasom förut med Päfven. Enligt privatbref från Laibach, framrycker Österrikiska arméen på tre särskilda vägar mot Neapel, efter att d. 28 och 29 Jan. hafva passerat Po. Ett privat bref från Borgoforte innehåller, att Divisionen Stutterheim, 22,000 man, d. 19 gått öfver Po. Detta allt vederlägges väl af officiella tidningar; och man vet icke det minsta med visshet. Ryktena om arméens rörelser kunde möjligtvis vara speculationer; de bekräftas dock af för många omständigheter, för att bestämt kunna förklaras falska. Åtminstone synes arméen hafva, genast efter Hertigens af S. Gallo afresa från Laibach, fått vilkorliga ordres om framryckande eller att vara färdig dertill, så snart Neapelska regeringen förklarar sig öfver ultimatum. Bref från Mailand af d. 7 Febr. berättar, att alla trupper deromkring voro i rörelse framåt. De tre särskilda divisionerne anföras af Generalerna Walmoden, (avantgardet), Stutterheim (ven-

stra flygeln) och v. Mohr (högra). Den ena, som koncentrerat sig mellan Lodi och Casa Maggiore, går öfver Parma, Modena och Bologna; den andra, som står i Venetianska området, går öfver Mantua och Borgoforte och förenar sig med den förra, hvarester båda förenade gå öfver Perugia och Spoleto. Den tredje, i östra delen af Venetianska landet samlade, divisionen framrycker öfver Rovigo och Ferrara och sedermera i två colonner, den ena öfver Rovenna, Fano, Sinigaglia och Ancona, utmed kusten; den andra öfver Faenza och Urbino. Trupparns tåg ur Österrike till Italien fortfar oafbrutet. De i Lombardisk-Venetianska riket samlade trupparns antal är så stort, att flera regimenter måst gå tillbaka till Tyrolen. Italienska tidningar säga, att största delen af arméen dragit sig ur Venetianska landet in i Lombardiet och vid d. 5 Febr. stod omkring Mailand, Pavia och Lodi. Från Innsbruck heter det af d. 29 Jan., att Österrikiska arméen, förr än den inrycker i Neapelska riket, ämnar besätta de Påfliga staterna och sjelfva Rom och sedermera der afvakta vidare ordres från Laibach.

Neapel. Krigsrüstningarne och entusiasmen fortfara. Prinsen-Regenten har skickat 6000 gevär och 4 millioner patroner till Abruzzo, för att tilldelas milicen och legionärerne. I början af sistl. månad ämnade H. K. II. att sjelf infinna sig der och mönstra 24,000 man milice, som redan är försedd med uniformer och gevär. General Gugl. Pepe har skrivit, att han icke kan nog berömma invånarnes ifver och upoffringar. Inom kort tid hade det lyckats honom att bringa på benen 30,000 man, hvaraf 24,000 voro disponibla och marchfärdige. Krigsrop skallade genom hela landet. Nej, så slutar han, en här af 100,000 Österrikare skulle icke kunna framtränga till Volturmo. — I Lucania Orientale hafva alla unga karlar bildat sig i fri-corpser, hvilka allesammans tagit namn af heliga compagner.

Ett Engelskt hus hade, såsom prof, skickat 120 fat krut och en kiska gevär, hvaraf det sedermera vill leverera mer. De Neapolitanska commissarierna, som voro på Malta, att upköpa gevär, hafva dock af Gouverneuren blifvit bortvista från ön. — Den 19 Januarii begärde Krigsministern i parlamentet autorisation till upköp af vapen, hvilken genast beviljades honom. — Pr. Regenten mönstrar dagligen regimenter och H. K. H:s Gemål utdelar band, dem Hon sjelf sticket till deras fanor. — Ehuru parlamentet beslutit, att en General-Lieutenant skulle commendera på

Gaeta, har man dock gjort ett undantag för den käckä Begami, som 1815 försvarade denna fästning och äfven nu skall det. —

Man väntar till Neapel den i Medelhafvet kryssande Nederländska flottan, som tros komma att förena sig med den Franska och Engelska. Den Franska består nu af ett lineskepp, 4 fregatter, 5 corvetter och några lättare fartyg. En tidning berättar ganska osannolikt, att äfven en Spansk eskader, bestående af ett lineskepp och 4 fregatter, ofördröjligen väntas till Neapel.

Parlamentet har valt medlemmarne af sitt beständiga utskott och af parlaments-tribunalet. — Några debatter hafva uppstått öfver Pr. Regentens veto uuder beslutet om municipaliteterna. Man fann det icke vara i ordentlig form, men beslöt, till förargelses undvikande, afvakta H. K. H:s ankomst till staden, för att då i godo kunna ställa saken till rätta.

England. (De sednaste underrättelserna äro af d. 13 Febr. och komma öfver Tyskland.) Parlaments-debatterne bestå hufvudsakligen i frågor till Ministrarna, angående congressen i Laibach, och i petitioner om Drottningens återställande i dess rättigheter. Dessa petitioner fortfara, äfven sedan Marq. Tavistocks motion om klander af Ministrarnas förfarande blifvit d. 6. Febr. förkastad med 324 röster emot 178 (efter en häftig debatt, som räckte till kl. 7 på mårgonen). Dr. Lushington har (d. 13 Febr.) framlagt äfven en petition (sedermera åtföljd af många andra) af prester, som beklaga sig, att kyrkolagen (Uniformitets acten) blifvit kränkt genom utslutandet af Drottningens namn ur bönerne, och att, i anledning deraf, på flera ställen $\frac{1}{3}$ af församlingarna icke besöka gudstjensten. Under öfverläggningen häröfver anmärktes, att den Kungliga familjen är nationens egendom. Hr. Harbord klagade icke så mycket deröfver att man icke bad för, utan fast mer att man bad emot Drottningen. Han hade sjelf hört en politisk predikan af dylik syftning, som väckte förargelse hos hela församlingen. Sedan gjorde Hr. John Smith sin förkunnade motion om återinförande af Drottningens namn i bönerne. Man väntade sig långa och häftiga debatter, men, då det komme till votering, lika stor pluralitet för Ministrarne som förut.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 5 Martii.

Sine ira, studio et metu.

Om Electorer.

Öfver detta ämne hafva vi en gång yttrat oss, men i korthet och under föresats att, då tillfälle någon annan gång yppade sig, närmare betrakta det. En så stor vikt ligger på folkets sätt att utse sina ombud, att det utan tvifvel är värdt en särskild undersökning.

Folket — huru ofta har icke detta ord blifvit missbrukadt! huru ofta har icke folket blifvit misshandladt i sitt eget namn! huru ofta har icke dess röst blifvit misslydd, huru ofta föraktad, emedan hon icke yttrat sig på ett ändamålsenligt sätt och genom värdiga organer! huru ofta hafva icke oförståndet och elakheten hos styrande blifvit stärkta och skyddade genom odugliga och oförståndiga folks-ombud, ja vågat, stödjande sig på ett falskt föregifvet gillande af folket, hvad de svårligen skolat våga utan denna täckmantel!

Ingen ting är derföre angelägnare, än att ett folks ombud blifva så valde, att de verkligen äro folkets män, förstå dess angelägenheter och oegennyttigt försvara dem. Man har sett goda constitutioner blifva onyttiga, ja skadliga, derigenom och endast derigenom att valsättet för representanter varit förvändt. Allt hvad England nu plågas af, är intet annat än detta. Låt blott folket verkligen uttrycka sin vilja vid valen —

och hela den byggnad af våld och förtryck, hvaröfver man nu klagar, skall ramla i ögonblicket.

Låtom oss egna en stund åt undersökning, huruvida det i vår Svenska constitution stadgade valsätt till representanter är ändamålsenligt — så vida vi antaga ändamålet verkligen vara att vid riksdagarna se folkets vilja uttryckt. Vi tala här icke om det stånd, som är ovaldt, icke eller om det, som aldrig borde välja, uteslutande och inom sig såsom stånd; vi tala om de stånd, som enligt sin natur äga och böra äga representanter. I förbigående kan man dock anmärka, att Presteståndets valsätt, ehuru såvida riktigt, att alla de, som äga valrätt och anse sig representerade, omedelbart rösta på sina fullmäktige, likväl äger det stora felet, att valen äro inneslutna inom stiftet, så att, om t. ex. alla de mest uplysta och ärliga män i ståndet händelsevis voro samlade i ett stift, kunde dock endast ett visst inskränkt antal af dem representera, och representanter måste komma äfven från sådana stift, där händelsen kunde hafva samlat endast ståndets afskum.

Men detta olycksaliga instängnings- och isolerings-system, som råder i befordringar till embeten och allt, råder äfven i de öfriga stånden och torde icke kunna afhjelpas, förr än uplysning, interesse för allmänna angelägenheter och kännedom om

medborgares och offentliga karakterers halt blifver mera spridd. Man känner icke och tror sig icke behöfva känna mer än sina grannar.

Men härmed vare huru som håldst. Om vi supponera det riktigt; så återstår den frågan: huru äro sjelfva valen inrättade?

Enligt allmänna rättsgrunder är väl den ena människan lika berättigad som den andre att, vid öfverläggningen om samhällets angelägenheter, representeras, d. v. s. genom ombud yttra sin mening. Den fattiges rättigheter äro lika heliga som den rikes. Men här, såsom i mycket annat, har man sett sig tvungen att vika från den stränga naturliga rättvisan och stadga vissa vilkor, hvarunder det kan tillåtas att utöfva valrätten till ombud vid nationalförsamlingen. Så har man stundom fastställt, att för utöfningen af denna rätt fordras en viss egendom, och den fast; ty man har trott, dels att den, som äger sådan, är mindre tillgänglig för främmande inflytelse, dels att han har ett större och renare intresse för statens väl, än den, som icke genom dylika band är fästad dervid.

Men äro dessa vilkor uppfyllda, så skulle man tro, att valmännen är färdig och får gifva sin röst till ombud vid riksförsamlingen. Så är det i Frankrike, så i England; men så är det icke här, icke i Norge, icke i Spanien o. s. v. Försedd med alla medborgerliga kvaliteter, såsom berättigad att sända ombud, är jag ändock icke säker att få gifva min röst till honom; jag är endast säker — att få rösta på en *elector*. Dessa länders invånare tillhör således icke ens den frihet, som Rousseau säger vara Engelsmännens enda, då han påstår, att de icke äro fria längre än under valen till deputerade. I massa utöfva de sin medborgerliga valrätt, endast så länge de utse valmän.

Genom ju flera dylika grader de medborgerliga rättigheternas utöfning går, desto mer måste intresset för det ändtliga kommande resultatet kallna, desto aflägsnare och dunklare blifver målet, desto mindre medborgligheten väckes och lefver i dessa medborgliga functioner. Dessutom kan man med ziffror uträkna, att, genom *electors*-väsendet, en deputerad verkligen kan påtvingas det väljande samfundets pluralitet tvärt emot dess vilja, äfven om man antager, att hvarje *elector* röstar i enlighet med pluralitetens tanka i det *district* eller den socken, hvars talan han förer. Men detta är, hvad som icke nödvändigt händer; och det skulle kunna inträffa, att ingen af de ursprungliga valmännen, blott *electors*-nas pluralitet, ger *districtet* en deputerad.

Låt oss dock antaga, att *elector*erne rösta efter sina hufvudmäns tanka, och att ett härad består af t. ex. nitton socknar, med hundra primitiva valmän i hvardera. Femti-en göra då pluralitet; och om denna pluralitet finnes blott i de tio socknarna, så blifver 510 primitiva valmäns röst den absoluta pluraliteten bland 1900, och en kandidat, som har 1590 primitiva röster för sig, kan gå af för en medtäflare med 510. Vill man åter icke tala om absolut pluralitet, utan om val mellan flera sökande, så blifver missförhållandet ännu större. Låt t. ex. en minoritet af 49 i 18 socknar (d. v. s. 882 ursprungliga röster) jemte alla rösterna i den nittonde, eller tillsammans 982 röster, vara för en och samma deputerad; så kan en annan, som har för sig blott jemna pluraliteten i två socknar, d. v. s. 102 röster, blifva vald framför honom. Lika orimligt blifver förhållandet, om socknarna äro olika stora och hvarderas *elector* äger röst i förhållande till sina *committenters* mängd; ty då kan en liten pluralitet, ja några få röster, i händelse af stark röstdelning, inom

en stor socken motvåga en obetydligt mindre sockens enhälliga önskan.

Detta är, hvad man kan finna med blotta ziffran och under supposition, att hvarje valman följer sin öfvertygelse och hvarje elector sin instruction eller, i fall sådana icke gifvas, pluralitetens vilja bland sina hufvudmän. Men vi hafva redan antydt och vilja återkomma till en sanning, som, ännu mer i moraliskt afseende, bevisar electorsinrättningens förderlighet. Är jag medborgare och äger välja mitt ombud till riksförsamlingen; så måste detta vara en af mina högsta angelägenheter. Jag bemödar mig att veta, hvad som behöver göras för riket; jag bemödar mig att känna dem, som kunna och vilja komma i fråga till det medborgerliga förtroendet. Men hvad angår mig en elector? en man, hvars verkningsskrets är en röst, som på en secund afgifves? en man, ställd på en plats, där hvarken ära är att skörda eller allmänna medborgerliga omdömet att frukta? en man således, icke af ärelystnaden eller fruktan sporrad till oegennyttia och uphöjda tänkesätts framläggande, och desto tillgängligare för de människonaturen vidlådande skröpligheter? Jag anser nästan likgiltigt, hvem jag skickar åstad. Hvad som skulle kunna verka på honom, under det han utför sitt uppdrag, sker icke under mina ögon, och jag kan icke bedöma, huruvida han är tillgänglig för ädla eller oädla intryck, sann eller falsk öfvertygelse. Det beror ändock nästan på en slump, hvem jag får till ombud, så snart jag icke sjelf är närvarande och får meddela min öfvertygelse, min ifver, åt mina medborgare. Jag skulle sjelf på stället kunna få uplysningar, dem jag icke förut äger och således icke kan meddela min elector. Med ett ord, då jag en gång frånhänt mig min valrätt och måste skicka ut min röst i vida världen; då jag icke ens

känner, hvem som vill blifva deputerad; är jag i det hela föga nitisk för hela saken.

Våra electorer på landet utses på sockenstämmor; och man vet, huru pass fria och verkliga val vid en sådan kunna äga rum, då allmogen icke är van att votera mangrant, eller ens votera, vid dylika tillfällen. Intet kraftigare, och nästan intet annat, medel än just folkvalen finnes, att väcka ett allmänt interesse för statsaker, eller begäret att göra sig underrättad om de medborgare, hvilka äro värda allmänt förtroende. Största delen af den allmänna anda, hvaraf man i England skryter, är valens verk. Finnes de icke, så skulle gemene man där vara lika litet upmärksam på och intresserad för allmänna ärender, som här.

I första instance, eller vid electorsvalet, felar således den allmänna andan och interesstet för saken, då man vet, att så föga beror på detta första val. Sedan electorerne då äro samlade, tyckes väl, som detta interesse skulle vakna. Men det är icke så; deras antal är så ringa, att det måste vara lättare att imponera på dem, än om de vore talrika. Man såg ju sista Riksdag till och med det roliga exemplet, att en elector voterade på sig sjelf och blef Riksdagsman. Äfven berättas om ett val, där en corporation utsett två electorer, hvilka skulle välja en Riksdagsman. Den ene sade då: "naturligtvis kan ingen annan komma i fråga än en af oss. Ger nu bror mig sin röst, så ger jag bror min, och vi få lotta." Förslaget antogs — och han, som gjorde förslaget, befans, vid sedlarnas öppnande, vara enhälligt vald. Om dylika roligheter inträffade vid val, der hvar och en ägde blott en röst, vore följderna af ingen vikt; men hon blifver det, då en elector har så många röster att disponera.

Sådana måste följderna af electors-in-

rättningen vara. Denna inrättning måste motarbota all lyftning, allt varmare interesse hos folket för dess största angelägenhet. Det bekymrar sig föga, hvem som blifver representant och lika litet om hvad han gör. Det måste äfven hos representanterna minska den vördnad, hvarmed de alltid skola betrakta sina hufvudmäns förtroende och deras angelägenheter.

Detta system har inträngt sig vid sjelfva Riksdagen och stånden tilltro sig icke, eller vilja icke besvära sig, att in pleno välja sina Utskottsledamöter, utan det måste ske genom electorer. Den, som första gången såge detta besynnerliga system, skulle kunna tro det vara inrättadt, endast för att öppna en väg för kabalen.

Men hvilken är då den verkliga orsaken till denna inrättning vid Riksdagsmanna-valen?

Den är ingen annan än den fruktan, man alltid blyt för folksamlingar. Med ängslan har man sökt förekomma, att folket någonsin måtte träffas i massa, i synnerhet för ett politiskt ändamål. Men hvilken är då åter grunden för denna ängslan och fruktan? Skall folket, om det får samlas, nödvändigt göra upror? Det vill säga: har folket sådana orsaker till missnöje, att detta måste utbryta, så snart människorna få tillfälle att samtala, att meddela hvarandra sina besvär, eller att, vid åsynen af sin mängd, blifva påmindade om sina krafter? Detta måste man tillstå, eller ock att ingen grund finnes till hela systemet.

Och när man detta tillstått, rådnar man då icke? Nej; ty om man kunde rådna, försökte man heldre att afhjelpa dessa besvär, än att hindra deras framförande. Man tänkte: hvad lönar det att regera ett folk, som måste stängas från all uplysning, all kunskap om sina lidanden och sina krafter, för att kunna hållas i tygeln? Man

nödgades inse, att folket icke fins för re: geringens skull, utan tvertom regeringen för folkets; att en regering, som icke vågar höra sitt folks röst eller tillåta det höra sin egen, icke är hvad den borde vara. Nord-Americanska lagstiftningen har uphäfvit straffet på tadel mot regeringen, emedan folket måste vara så öfvertygadt om sin regerings företräde framför andra, att en uprors-predikant icke kan förleda någon, utan måste finna sitt straff i medborgares medömkan. Hvarföre äro endast Americaner värda ett sådant förtroende? Äro de af en stillare, mera förnöjsam natur än alla andra folk? Ingalunda. Svensken t. ex. täfflar med dem i dessa dygder. Han har, utan knot, lidit mer, än kanske något annat folk skulle kunna lida.

Man fruktar då, att en Svensk allmoge, samlad till ett Riksdagsmanna-val eller någon annan allmän angelägenhets afgörande, skulle göra upror mot en regering, som han älskar och hvars enda sträfvan han ser vara allmänt väl! Omöjligt. Denna fruktan kan det icke vara. Man har ju dessutom sett, att Engelmännens rätt att sammankomma och högt yttra sina besvär icke förändrat verkliga upror. Dessa anläggas i hemlighet, och man kan med trygghet påstå, att dessa offentliga sammankomster och besvär just förekommit upror i England.

Men skulle det då icke kunna vara just dessa högljudda besvär, man fruktar? Man vet, huru obehäliga de äro. Man såg t. ex. Engelska cabinettet tvunget att ändra sin politik 1791, just derigenom att de betydligaste städer och samfund i landet fattade beslut, som tadelade ministèrens system. Detta är det man fruktar; ty erfarenheten har lärt, att vederbörande sällan tappat på revolutioner. De olyckliga Konungarne hafva fallit offer för sina råd-